

Maakuntien yhteistyöryhmien neuvottelupäivät Jyväskylässä 23.3. - 24.2010

Ilmastonmuutoksen ja sen hillitsemiskeinojen viileä analyysi

Atte Korhola

Ympäristömuutoksen professori
Helsingin yliopisto

Maapalloa uhkaavan ilmastonmuutoksen torjunnassa on Korholan mukaan keskitytty liiaksi hiilidioksidipäästöjen leikkaamiseen.

Korhola ei kuulu niihin toisinajattelijoihin, jotka kyseenalaistavat ihmisen vaikutuksen ilmastonmuutokseen. Samalla hän kuitenkin korostaa, että ilmastonmuutos on ilmiönä monimutkaisempi kuin yleisesti ajatellaan. Maapallon lämpenemiseen liittyy lukuisia selvittämättömiä tai liian vähälle huomiolle jääneitä kysymyksiä. Hiilidioksidipolitiikan sijasta tulisikin alkaa tehdä kokonaisvaltaisempaa ilmastopolitiikkaa.

Korholan mukaan laajempaan ilmastopolitiikkaan pitäisi sisällyttää hiilinielut (metsät, ekosysteemit), ilman epäpuhtaudet (erityisesti musta hiili eli noki), muut kasvihuonekaasut ja yhdisteet, maankäytön muutokset (albedo) sekä adaptaatio, eli yhteiskuntien tekeminen kestävimiksi ja vähemmän haavoittuviksi ilmaston muutoksille.

Hiilidioksidipäästöjen vähentämisessä avainasemassa on energiatuotannon hiili-intensiivisyyden pienentäminen eli dekarbonisaatio. Lisäksi tulee erottaa entistä tehokkaammin lyhyen- ja pitkänaikavälin toimet. Kaikille ilmastonsuojelutoimille tulisi kriteereinä olla, että ne aidosti parantavat ilmakehän tilaa, että ne ovat kustannustehokkaita ja että ne ovat ekologisesti ja sosiaalisesti kestäviä ja oikeudenmukaisia.

Hallitustenvälisen ilmastopaneelin IPCC:n raporteille asetetaan Korholan mukaan kohtuuttomia odotuksia. Raporttia luetaan kuin pyhää kirjaa, jossa esitettyjä yksityiskohtia pidetään kiveen hakattuina totuuksina. Tiede kuitenkin kehittyy koko ajan, eikä tieteellisen epävarmuuden vähentäminen ole realistista. Päätöksentekijöiden tulisi tehdä kokonaisedun kannalta järkeviä ratkaisuja epävarmuuden vallitessa. Ilmastopaneelilta ei tulisi odottaa jotain maagista, mitä se on kykenemätön tuottamaan.

Korhola mukaan ilmastokeskustelussa on tärkeä pitäytyä liioittelusta ja tunnustaa epävarmuus. Ilmastotiedettä tarvitaan vuosikymmeniksi eteenpäin; sen uskottavuutta tulee vaalia. Ilmastonmuutoksen torjuntakeinot tulee myös päivittää jatkuvasti.